



TILVÆKST Salgsafgrøder, nr. 28, 28. september 2017

Indhold

- **MARK**
- Aktuelt i marken
- **ARRANGEMENTER OG KURSER**
- Efterafgrødedemo - GØRDING

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Marie Uth

Der bliver sået på højtryk denne uge, hvor jorden er blevet bekvem at arbejde med mange steder. Det lune septembervejr har været kækkomment. Der er også gang i høst af hestebønner og majs.



Billede 1 Høst af hestebønner den 27. september ved Give (Foto: Jens Nygaard Olesen, SAGRO).

Sen etablering af vintersæd

Det ser ud til, at en stor del af den planlagte vintersæd kommer i jorden i denne uge. I weekenden er der udsigt til vand, hvilket besværliggør den fortsatte såning. Det store spørgsmål er så: skal vi fortsætte med at så, selvom vi kommer et stykke ind i oktober, eller skal vi gemme den indkøbte såsæd til næste år?

Vi anbefaler at tage følgende faktorer med i overvejelserne:

- Vinterbyg bør ikke sås efter denne uge, da det koster for meget udbytte at udsætte såtidspunktet yderligere.
- Hvede og rug bør ikke sås senere end ca. 10. oktober. Sen såning kan bedst forsvares, hvis der sås i et godt og

bekvemst såbed, og der er udsigt til mildt vejr.

- Er det nødvendigt at gemme såsæd til næste år, er det vigtigt at det opbevares tørt, og der kan komme luft ind i sækken. Sæt f.eks. sækken på en palle og åben sækken i toppen. Inden såning laves en spiretest. Rug taber spireevne hurtigere end andre arter. Undersøg evt. om du kan levere såsæden tilbage til sælger.

Det er vigtigt at tilpasse udsædsmængden til såtidspunktet. De anbefalede udsædsmængder fremgår af tabel 1. Husk at tage højde for såbedet. I et fugtigt såbed regnes med en spiringsprocent på 80-85 % eller plantetallet øges med ca. 10 %.

Tabel 1 Vejledende plantetal ved etablering af vintersæd i forhold til sådato.

Afgrøde	Ønsket plantetal (pl./m ²)	
	25. sep.-5. okt.	Efter 5. okt.
Vinterhvede	325-375	375
Hybridrug	175-200	200
Vinterbyg	300-350	-
Hybridvinterbyg	180-200	-

Formel til beregning af udsædsmængde:

$$Kg/ha = \frac{\text{ønsket plantetal} \times TKV}{\text{spirings\%}}$$

Placering af gødning til sent sået vintersæd

Sent sået vintersæd har ikke et større behov for efterårsgødskning end vintersæd, som er sået til normal tid. Det kan være nærliggende at tro, at vintersæd med fordel kan hjælpes i gang med f.eks. lidt kvælstof, men der er ikke belæg for at anbefale det på baggrund af forsøgene.

Vi anbefaler kun gødning på enkelte arealer. Det gælder vinterbyg på arealer med tendens til manganmangel, hvor der med fordel kan placeres en forsurende gødning som svovlsur ammoniak eller en DAP-gødning. Tildel 15-20 kg N/ha. På arealer med meget lave kalital, kan det være relevant at tildele kali fra efteråret.

Snegle i vintersæd

Der er massiv forekomst af snegle i år, og det er vigtigt at tage stilling til eventuelt behov for bekæmpelse ved såning. Vi har eksempler på frøgræsudlæg, der er gnavet ned, og pløjefri arealer, der pløjes før såning af vintersæd, fordi snegletrykket er massivt i stubben.

Det er vigtigt at sprede sneglekorn på udsatte steder. Udsatte steder er f.eks. leret jord, knoldet jord, pløjefri arealer og arealer med raps som forfrugt. Desuden er snegle mest aktive i yderkanten af marken og på nordsiden af hegn, hvor der er fugtigt.

Det er bedst at sprede sneglekorn allerede ved såning, og det er vigtigt at sneglekornene ikke indarbejdes i jorden. Behandlingen gentages, hvis kornene bliver spist op. Se oversigt over godkendte midler i tabel 2.

Tabel 2 Oversigt over godkendte sneglemidler og anbefalet dosis (kilde: Seges).

Middel	Dosis (kg/ha)	Granulater pr. m ² ved anbefalet dosis	Vejl. pris (kr. pr. ha)
SluXX HP/ Agros Pro Sneglekorn/ ATR Sneglekorn	4-5	30-40	144-230
Ferrex	4	25	168-240

Reminder – eftergødskning af raps

Det er vigtigt at vurdere behovet for supplerende gødning i vinterraps. Afgrøder, der mistrives som følge af våd jord og sen såning, bør hjælpes på vej med lidt gødning. Tildel f.eks. 25 kg N/ha i form af en ren N-gødning eller en blandingsgødning.

Der kan også udbringes gylle. Fristen for udbringning af gylle til vinterraps er i år 15. oktober.

Glyphosat i stub fra 1. okt.

Fra den 1. oktober er det tilladt at sprøjte med glyphosat i stub forud for vårsæd. Der er gode vækstforhold for kvik og andet ukrudt i øjeblikket, og det bør derfor være muligt at opnå en god bekæmpelse af ukrudtet i oktober. Til bekæmpelse af rodukrudt kan du f.eks. anvende 2,4-3,2 l/ha Glyfonova 450 Plus. Den højeste dosis anvendes, hvor der er tidsler. Du kan finde løsningsforslag med andre midler i TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 22.

Bemærk at arealer med efterafgrøder i korn tidligst må nedvisnes eller nedmuldes den 30. oktober. Det kan være svært at opnå god effekt mod kvik så sent på efteråret, men det kan lade sig gøre i en periode med gode vækstforhold. Det gør ikke noget, at der sprøjtes efter den første nattefrost. Noget tyder på, at lidt nattefrost faktisk sætter yderligere skub i transporten ned i udløberne, og dermed medvirker til god langtidseffekt.



Billede 2 Nedvisning af ukrudt i stub (Foto: Jens Nygaard Olesen, SAGRO).

Bekæmpelse af rapsjordloppens larve

Det er ved at være tid for bekæmpelse af rapsjordloppens larve, som er et meget tabsvoldende skadedyr. På billede 3 kan du se, hvordan larverne gnaver i stænglen. Der er relativ stor forekomst af rapsjordlopper i år. Derfor anbefaler vi at foretage en behandling på arealer, hvor der:

- i fangbakker er fundet, at skadetærsklen er overskredet (25 rapsjordlopper over en tre ugers periode)
- har været raps i nabomarker i sidste sæson
- tydeligvis er en del rapsjordlopper i marken (mange planter med "huller, som i en si")

I det landsdækkende registreringsnet er skadetærsklen for bekæmpelse af rapsjordloppens larve overskredet på 15 % af lokaliteterne.

Bekæmpelse – tidspunkt og middelvalg

Bekæmpelse foretages fra rapsens 4-5 bladsstadie, og larverne kan bekæmpes effektivt frem til medio oktober. Pas på med at komme for tidligt afsted, da genbehandling i så fald kan blive nødvendig i et lunt efterår.

Du kan se løsningsforslag til bekæmpelse af rapsjordloppens larve i tabel 3. Bekæmpelse af rapsjordloppens larve kan kombineres med en Belkar-sprøjtning, hvorved du sparer en kørsel.

Tabel 3 Midler til bekæmpelse af rapsjordlopper. Bemærk at begrænsningerne i anvendelsen gælder for rapsjordlopper. Flere af midlerne kan også bruges om foråret mod glimmerbøsser eller skulpesnudebiller (kilde: Seges).

Middel	Dosis (l/kg pr. ha)	Vejl. pris (kr. pr. ha)	Maks. gange pr. sæson	Bemærkninger
Cythrín 500	0,04	Ikke i handel	1	
Cyperb 100	0,2	Ikke i handel	1	
Kaiso Sorbie	0,1	95	1	
Karate 2,5 WG	0,2	96	3	
Mavrik 2F	0,2	Ikke i handel		Afmeldt. Restlagre skal bruges inden 20.08.18
Mavrik Vita	0,2	120	1	
Nexide CS	0,06	Ikke i handel	3	



Billede 3 Rapsstængel med larve af rapsjordloppe fotograferet i foråret (Foto: Seges).

ARRANGEMENTER OG KURSER

Efterafgrødedemo – GØRDING

Tid: Onsdag den 11. oktober kl. 10.00

Sted: SAGROs forsøgsarealer, Louupvej 3, Gørding



Billede 4 Udpluk af efterafgrødearter, som vi har sået i specialdesignede dyrkningskasser, hvor vi kan følge rodudviklingen. Resultatet bliver fremvist på efterafgrødedemoen (Foto: Jens Peder Pedersen, SAGRO).

Den 11. oktober kl. 10.00 afholdes SAGROs store efterafgrødedemo.

I SAGROs efterafgrødeprojekt har vi fortsat fokus på at optimere brugen af efterafgrøder og forbedre jordens frugtbarhed. Denne dag fremvises godkendte og alternative arter, som er etableret på forskellige tidspunkter. Derudover ser vi på efterafgrødernes rodudvikling – både i dyrkningskasser og under jordoverfladen.

Vi starter med kaffe og slutter af med en grillpølse.

Læs mere på sagro.dk

Rapsdemo

I forlængelse af efterafgrødearrangementet er der mulighed for at se rapsdemoen med ukrudtsbekæmpelse. Her sammenlignes forskellige løsninger med Command CS og Belkar, og vi skal vurdere effekten af behandlingerne. Fremvisningen foregår ca. kl. 13.00.